

[Duborg.]

burde sige, at samtidig med Lovens Gen-nemførelse maa Staten vedtage en Garanti for alle Kreditforeningsobligationer og for alle Pantelaan her i Landet. Det vilde i det mindste være konsekvent. Som det er nu, er det derimod fuldkommen blottet for sund Fornuft. Men jeg maa jo erkende, at det vilde have været en haard Pille at sluge for Retsstatspartiet, om det skulde gaa ind for en saadan Statsgaranti, da det jo netop er det, de vil bort fra.

Og hvorledes vil det gaa med Ejendomsforholdene? Det er jo ikke saaledes, at naar Loven træder i Kraft, er alle Mennesker just 25 Aar, og kun de heldigste af dem kan leve, til de er 75, saa de kan blive helt færdige med de sidste Virkninger af Loven. Naar Loven træder i Kraft, er der nogle, der skal sælge samme Aar og nogle næste Aar; det løber sin normale Gang. Hvorledes skal det saa gaa med Ejendomsværdierne og med de Mennesker, som nu har deres Formue — eller om de ikke har Formue, saa dog formelt har det — staaende i disse Ejendomme? Ja, man kan regne ud, hvor meget Prisfaldet burde være. Hvor stort Beløbet vil være, skal jeg ikke kunne sige helt nøjagtigt; men jeg tror, at det for Landbrugsejendomme vil ligge nær ved en Trediedel. Men der er neppe Tvivl om, at Prisfaldet i Virkeligheden vil blive langt større. Der vil skabes en saadan Mistillid til alle Kapitalforhold og en saadan Vanskelighed ved at skaffe Kapital under saadanne Forhold, at det selvfølgelig vil medføre et yderligere, vi kan roligt sige: voldsomt Prisfald. Den Forvirring, dette vil medføre, lader sig slet ikke overskue; men det er aldeles ikke overdrevet at sige, at det vilde blive et fuldkomment økonomisk Kaos, hvis dette Lovforslag blev gennemført.

Endvidere foreslaas det — det er der ogsaa Grund til at nævne —, at Indkomstskatten til Staten ophæves, og hele Skatten lægges paa de Formuer, der er til Stede eller samlet paa en bestemt Dato. Den højtærede Minister har jo været inde paa dette Emne; jeg kan derfor nøjes med blot at omtale, at dette vil føre til de mest urimelige, vi kan sige de mest uretfærdige Tilstande, skattemæssigt set, som overhovedet kunde udspekuleres. Tænk, det bliver i Virkeligheden, praktisk talt, saaledes, at den sparsommelige, som har opsparet nogen Formue, skal fremtidig hæfte for al Gæld, al Statsgæld, og for Erstatningen, de 24 Mill. Kr.; han skal

kort sagt af med det meste af sin Formue til Staten. Og til Gengæld bliver de mange, som bruger alt, hvad de tjener, ogsaa de, som har de største Indtægter, fuldstændig skattefri; naar de blot er saa fornuftige at bruge det hele hvert Aar, saa er de fri ikke blot for Formueskat, men ogsaa for Indkomstskat. Det er dog en letsindig Maade at drive Skattepolitik paa, og jeg tror, jeg kan tilføje uden at bruge for stærke Udtryk, at det er vist det nærmeste, man kan komme til en umoralsk Beskatning.

Som det ogsaa er nævnt her, berøres den direkte Beskatning til Kommunerne ikke ret meget i Lovforslaget. Kun strejfvist, saa at sige, tales der noget om den, og det er vel rimeligt, idet en nærmere Indgaaen paa dette Emne jo vilde gøre det ganske klart, at i den Retning vilde Retsstatspartiets Program ikke hjælpe ret meget; saa længe de vil bevare de kommunale Opgaver, som vi kender dem nu, vil de i det væsentligste bevare ogsaa de kommunale Skatter, saa det er meget naturligt, at de er kommet let over det Punkt.

Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne talte om, at Lovforslaget var et Sporskifte. Jeg indrømmer, at det er meget mere end det, det er ikke et Sporskifte, Sporet standser og Toget kører løbsk, det kører ud over Dæmningen og ruller væk. Der er noget, der hedder Retsfilosofi, og Retsfilosofi spiller vistnok en ikke ringe Rolle for Dannelsen af de juridiske Begreber; jeg tror, at man nu ogsaa er i Færd med at lave noget, der hedder Retsstatsfilosofi, men jeg tror ikke, at den, som vi hidtil kender den, faar synderlig Indflydelse paa Dannelsen af de Statssamfund, vi har med at gøre, og som de praktiske Politikere faar med at gøre. Det kan sikkert siges, at naar Behandlingen af dette Lovforslag er til Ende, har dette Forslag afsluttet sin Livsbane, og saa venter man i Grunden kun med en vis, jeg vil ikke kalde det Interesse, lad os kalde det Nysgerrighed, paa at se, hvad det næste bliver.

Første Næstformand (Pinstrup): Jeg skal her afbryde Forhandlingerne.

Med Skrivelse af Dags Dato tilbage-sender Landstingets Formand:

Forslag til Lov om Ændring i Reglerne for Formuebeskatningen til Staten, hvilket Lovforslag er vedtaget af Landstinget i en Form, der afviger fra den, hvori Lovforslaget var vedtaget i Folkeetinget, med Anmodning om, at Lovforslaget